

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, December 24 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Keleti-pyrenaeumi történetekről következő tudósításokat közlenek a' Toulousei Ujságok, az Echo du Midi, melly royalista, és a' Journal politique de Toulouse, melly liberalis levél:

Az Echo du Midi így szól: „Axból így írnak Dec. 1sőjén: Nov. 29d. estve vevénk azon igen szomorú jelentést, hogy Baron d'Erolest a' Constitutzióások hirtelen megtámadták és megverték. A' Regenség tegnap (Nov. 30d.) Puycerda és Montlouis közt, Sallagousa francia Cantonnak hasonló nevű fő városában volt. Báró d'Eroles Nov. 29d. érkezett Caldesbe, melly kis hely az Andorra völgy' bércei közt fekszik, 's ott meg sem pihenvén, tovább nyomult a' hóban Canillóig ugyancsak Andorrában, a' hova még nappal béverekeedett, 's onnan néhány órányi járásra Massonnoban megállapodott. Nov. 30d. Pailasor keresztül ismét visszament Spanyol Országba, 's e' szerint az Andorra völgyét keletről nyugotra a' leghegyesebb helyeken befutotta; Mina Puycerdáig előrenyomult. Andorra völgyének határa mostanában igen fontos helyé leve, de azért nem leszen ütközet' helyévé, 's igen hihető, hogy a' Regenség Axba megyen. Ma azt is beszéltek, hogy Misas megverte volna a' Militziát. — Ezen levélnek következésében (mond az Echo du Midi) úgy látszik, hogy d'Eroles újra Spanyol Országba jöven, Minát majd hátúlról ostromolja, 's seregeit Guerillákká változtatja,

melly hadviselés módja illy környülállások között legalkalmasabb. A' Hit-ármadától erősen szökdősének az emberek. Az olly katonának bátorságát, ki nem szokott rendes sereggel viaskodni, hamar leveri a' legkisebb vesztés is, hanem szinte illy hamar neki batorítja a' legkisebb szerencse is, és ha Arragonia a' Mina erejét segítségül hívná, d'Eroles újra jó karba tehetné magát. Seo erősségének őrizet-serege jó lábón áll, 's megmaradhat a' Király mellett; egy esztendőn túl sem szűkül meg eleség dolgában, ha még több seregei lennének is.“

A' Toulousei political Ujságnak ezek a' szavai: „Puycerda Nov. 30d. 1822. estve 8 órakor: Tudósítottam már az Urat azon czélzásokról, mellyeket d'Eroles a' végre tett, hogy a' Cerdagnaba menetelt Montailán és Martinétén keresztül védelmezné; személyesen jelent ő meg Nounsába, a' közelebb említett helyen felül. Mina kitapogatván, miésoda mozdulásokat tett d'Eroles 's miésoda helyeket foglalt el, hasonlóképen megtette előkészületeit, 's Nov. 28dikára viradó őjjel két Divisiót rendelt (összeséggel 3000 gyalogságot 's 300 lovast) egyiket Quéfouradaton és Bouscalon által Montaila ellen, a' másikat Aristoton keresztül, Taltendrán felül Berver ellen. Nov. 28d. délelőtti 11 óra tájban pillanták meg a' Royalisták a' két Divisiónak előnyomulását; elkezdődik a' tüzelés apró fegyverekből 's csakhamar közönséges a' viadal. Báró d'Eroles tartván a' nagyobb erőtl, visszavonul 's Gueril-

)

lakká változtatja seregeit. E' szerint azok jobbjára megmenekedtek, 's maga d'Eroles is, midőn már csaknem elfogattatott Martinet mellett, szerencsésen megszabadult; 's valami 80 emberrel az Andorrai völgy' bérceivel határos hegyek közzé vonta magát. Mina a' Nov. 29dikére virradó éjjelt Belverben vagy környékén töltötte, 's hajnalban elindult Puycerda felé, hova délelőtti 9 órakor érkezett meg. Közeli-tésekor odahagyák a' Royalisták a' várost, 's Denjalabert tornyánál Embech nevű francia falutól egy puska lövésnyire, hadi-rendbe állottak. A' csatázás fel óráig tartott, melly után a' Royalistáknak egy része Ur nevű francia faluban, közel Embechhez, más része Llivianban 's utóbb Estavarban talált menedéket, 's fegyvereiket mindnyájan lerakták. A' Regenség már azelőtt való nap (Nov. 18d.) odahagyá Lliviat 's Sallagousaba ment, és a' mint mondják, még Nov. 30d. ott volt. Mina még mind Puycerdánál van. Midőn a' Royalistákat Llivia felé üznék a' constitutiós seregek, egy francia katona megöletett."

Azon tudósításoknál fogva, mellyek Madritból Párizsba rendkívülvaló alkalmatossággal érkeztek 's Dec. 2dikáig terjednek, a' Cortesek Nov. 27d — 29dikig a' különös - biztosságnak azon javallatjával foglalatoshodtak, melly a' Palarea és Plansencia Brigadérosok által Júl. 7d. estvéjén az insurgált Gárdáknak ajánlott Capitulatiót illeti. Nov. 27d. tudtokra adatott a' Corteseknek azon Decretumnak királyi megerősítése is, melly szerint a' Néptársaságoknak új meggyittatása szabadossá tétetik, Nov. 29d. pedig azon Decretumnak királyi megerősítése, mellynél fogva az apróbb helységekbeli klastromok eltörlötnek.

Minden spanyol Ujságok közlik Dec.

2d. Martinez de la Rosa volt Miniszternek következő levelét: „Csudálkozva olvasom éppen az Universalnak a' Journal des Debats Nov. 13diki számjából fordított azon cikkelyét, hol az erősítettik, hogy a' Cortesek három részre oszlottak, u. m. a' mostani Ministeriuméra vagy a' Júl. 7diki Exaltadokra; az Arguellesére 's a' Cadixi Cortesek más tagjaiéra; végre azon személyek részére, kik Morilloval 's Martinez de la Rosával azt tartják, hogy a' Constitutióban némelly modificatiókat lehetne tenni, majd mikor azok nem a' külső fenyegetések munkáji gyanánt vétet-hetnének.“

„Az egész cikkely' tartalma olly esz nélkül való, hogy eleinte arra határozám magamat, egy szót sem válaszolok reá; hanem azon nevezetes környűállás, melly szerint a' francia ministerialis levelek, egy spanyol levélnek példája után, minden törvény' és morál' megvetésével vádolgatnak, 's ezenkívül még az, hogy némelly helytelen gondolkozásuak vétség-jelűül vehetnék halgatásomat, arra kisz-tetnek, hogy a' Nemzet és egész Európa előtt közönségesen kijelentsem, hogy a' kérdésben forgó cikkelynek személyemet illető része teljességgel nem igaz.“

„Én sem egyik sem másik fél ez nem tartozom, 's a' bennünket igazgató fundamentomos törvénnyel ellenkező vélekedést soha sem terjesztettem. Principiumaim szint' úgy ismeretesek, valamint az a' szabad és világos mód, mellyel azokat minden alkalmatossággal megtartottam. Senki sem vetemedett még azon vakmerőségre, hogy adott szavam' vagy letett hitem' megszegése iránt tett volna csak legkisebb szót is. Sajnálom, hogy efféle nyilatkoztatással kell terhelnem a' Publicumot, de nem tehetek róla, hogy jóllehet magános életre tárvén vissza, még

is istentelenség 's üldözés tárgya vagyok.
— Martinez de la Rosa.“

Hogy azon jószágok, mellyek a' tengeren túl eső tartományokban veszedelemnek lehetnének kitéve, annál könnyebben behozattathassanak az Országba, a' Cortesek azt rendelték, hogy Éjszaki-Amerikára egy, Déli-Amerikára nézve másfél esztendeig az azoktól fizetendő adó lejjebb szállittatik.

Puycerdából Dec. 3d. indult levelek (mellyek Párizsi Ujságokban közöltetnek) megerősítik az említett Keleti-pyrenaeumi történeteket 's hogy Mina bément Puycerdába. Azt írta ő a' francia szélen commandirozó General-Lieutenant Curialnak, hogy célja ugyan tiszteletben tartani a' francia határt; de ha az Insurgensek a' francia földre futnának 's onnan tüzelnének seregeire, meg lehet ezeket korlátok között nem tarthatná. Curial azt válaszolá, hogy egy francia seregnek sem engedi meg a' francia földre jövetelt. 'S valósággal le is tétették a' fegyvert a' francia seregek azon spanyol Insurgensekkel, kik Bourg-Madamenál hadirendbe állottak.

Cataloniának Manreza nevű városában, a' constitutziós systema ellen öszvesektvés sült ki, mellynek részesei között 25en főbe lövettek, kik közt több papi személyek is voltak.

Egy Toulousei levél (mellyet a' Gazette de France Dec. 13d. számjában közöl) jelenti Dec. 6d.: „Bárá d'Eroles szerencsésen bévergődött az Andorrai völgyön keresztül a' Paillasi völgybe, hol személyes befolyása 's rokonsága rövid időn rásegíthetik, hogy ismét egybegyűjthet egy kis sereget. Azt hiszik, hogy Mina ellen ezentúl Guerilla-hadat szándékozik viselni. A' Mina serege sem jobb egy hajszállal is a' Hit-ármadánál, mellyet megvert; mert többnyire mind erővel fogdosott emberekből áll, kik vágyva vágy-

nak honjokba visszaza. Mostani győzelmek csupán onnan ered, hogy nagyobb számmal voltak az ellenségénél és hogy kivált fegyverek több volt.

Portugallia és Brasilia.

A' Kir. Herczeg, atyjához intézett ('s közelébbi levelünkben félbeszakasztott) válaszának végezte:

„Mi haszna lehet annak, hogy letéttetésem elvégeztetett, mi, hogy ha valósággal végrehajtatnak is azon célzások, mellyek a' Portugallia Carbonarik klubjaiban vakmerően emlegettetnek! Mind ezek a' szent ügyet meg nem gátolják. A' mi magamat illet, kerüljön bár életembe a' dolog, akkor is így szólok az előttem kedves Brasiliaiakhoz: „Lássátok sorsát annak, ki kész magát a' Hazáért feláldozni, 's kövessetek!“

„Felséged azt parancsolja (vagy inkább a' Cortesek Felséged által) hogy a' Cortesek Decretumait hajtassam végre 's teljesítem magam is. Hanem e' szerint mi, független Brasiliaiak, factionak engedelmeskednének, azt pedig nem akarjuk cselekedni.“

„Ha a' Portugalliai Népek volt jussa reá, hogy magát pártos módra constituálja; a' Brasiliai Német nemesebben gyakorolta ezen just, midőn engem 's minden fenálló tiszti-hivatalokat meg hagyott és tiszteletben tartott.“

„Rendíthetetlen megmaradván ezen principiumok mellett, jelentem újra Isten 's az egész világ előtt, hogy az említett vérszomjuhozó Cortesek Decretumait végre nem hajtattam, 's a' mit Brasiliára nézve még ezentúl rendelnének is, mind azt semmibe veszem, kinyilatkoztatván Brasiliának öszveseges lakosaival együtt egy szívvel lélekkel, hogy mi Portugalliáról semmit sem akarunk tudni.“

) (*

„Ha ezen nyilatkoztatás még inkább ellenünk hevitené a lusitániai spanyolokat küldjék rájuk a polgári hadban gyakorlott seregeiket, s megéreztetjük majd velek a Brasíliai vitézséget.“

„Ha szomorú csalattatásokban arra merészlenének vetemedni, hogy ügyünket megtámadják, meglátják melly hirtelen ellepi majd az Oozeánt a Corsárok serege; s az éhség, nyomorúság és mindenféle szerencsétlenség mennyire visszafizeti a velünk közlött jótéteményeket.“

„Ha közöttünk volna Felsőged, teljes hódolást tapasztalhatna személye iránt s meglátná, hogy a Brasíliai Nép, függetlensége méltóságának érzésében a legfőbb mériékben tiszteli a királyi tekintetet, nem rágódván kebelében olyan Carbonarik és Banditák, mint a kik Felsőgedet megalacsonyító fogságban tartják.“

„Brasília függetlensége diadalmat vett s veszen ezentúl is, vagy mindnyájan áldozatává leszünk.“

„Járom alá lehet hajtani Brasiliát, de nem, soha sem annak lakosait; mert míg csak egycsepp vér leszen ereimben, igyekszem megmutatni, hogy a gyermeket jobban ismerjék meg, ha szinte az nem járt is a külső Udvaroknál.“ — (Ázt végezték ugyan is a Lisboai Cortesek, hogy ha a Korona-Herczeg visszajön, constitutiós Mentorokat adván mellé, Európának több Országában vele constitutiós utazást tétetnek.)

„Kérem Felsőgedet, méltóztassék jelenvaló leveletem közölni azon Cortesekkel, kik közönségesek soha sem voltak s egyedül csak Lisboai Cortesek, hadd mulassák vele magokat“

„Az Isten tartsa meg Felsőged becses életét és egésségét, ezt óhajtják tiszt szívök szerint Brasíliának minden lako-

sai, valamint szinte én is, a ki vagyok — Pedro.“

A Journal des Debats szerint a Portugalliai Királyné nem esküdt meg a Constitutióra, s ezt bizonyítja a Királyné Ö Felsőge Cancellariusának a Lisboai Congressus Praesidenséhez intézett következő levele: „Nagyságos Uram, Donna Carolina Joachima, Portugallianak, Algarbiának és Brasíliának Királynéja, nékem Felsőges Asszonyom és Uralkodóm, azon indító-okokból, mellyeknek forrása lelkiesméretében s méltóságában van, a Constitutióra meg nem esküszik. Kész inkább elhagyni ezen szerencsétlen Országot, mintsem esküvése olly törvényekhez kösse-le, mellyeket sem okosoknak sem hibátlanoknak nem tarthat. Reményli, hogy menyaszsonyi javait visszanyerheti, s így valamely bátorságos helyen, királyi Herczeg-asszonyi rangjához képest, azon ismeretes kegyességgel, mellyben Ö Felsőge sárjának széléig megmaradni kíván, s azon Vallásban, mellyben élni, és meghalni chajt, s a mellyet a koronánál felyebb-becsül, békével tölteti-el hátra lévő napjait. Isten tartsa meg Nagyságodat! — Ö leghívebb Felsőge nek a Királynénak parancsolatja szerint.“

Nagy-Britannia és Irlandia.

Az Irlandiai Vico-Király Marquis Wellesley az Orzágnak kilencz nyughatatlanabb Grófságaiban egyszerre valami 200 tisztviselőket tett-le, kik hivatalokat részint restségből, részint a szakadás' lelke miatt rosszszúl folytatták, s ezek többnyire főrangú személyek. Azt reménylik hogy a megüresült hivatalokra, proportio szerint Catholicusok is neveztetnének ki.

A Parlamentum' reformálását a mint

mondják erősen sürgetik majd ugyancsak a' Parlamentum előtt, minthogy eziránt Yorkshiren kívül több Grófságok is gyűléseket tartanak, 's London sem akar hátramaradni, mellynek Polgársága egy biztosságot állított e' végre, 's nem még Londonnak számos külső fertályai is.

Olasz Ország.

Pápa Ó Szentsége Dec. 2d. tartott titkos Consistoriumában Anna Antonjo de Clermont-Tonnerét a' Toulousei Érseket (született Parisban 1747) a' Római Sz. Szék Cardinalisáya nevezte és hirdette. Estve az ilyen esetekben szokott világo-sítás végbe ment, 's a' francia Nagykövet Herceg Loyál-Montmorency a' szent Collegiumnak, a' diplomaticai karnak a' Praelatusságnak és Nemességnek abbeli szerencsételéseiket elfogadá, hogy Nemzetéből egy új Cardinalis leve.

Ó Felsője két Sicziliák Királya, Nov. 10d. Decretumánál fogva azt rendelte, hogy minden külső országai gabonának mázsájától, ha nemzeti-hajókon hozzák, egy, ha idegeneken, két Ducatit kell fizetni. — Azon földnek felásásában, mellyet a' Lava előntött, számos munkások dolgoznak, 's úgy hiszik hogy ezentúl termékenyebb leszen a' föld. — Azt állítják hogy a' Vezuvnak Oct. 23d. és 24d. kihányt hamuját szinte Calabria secundáig hordta a' szél.

Francia Ország.

Herceg Wellington Dec. 9d. délután érkezett meg Párizsba, hol az anglus Követség udvarába szállott. Lord Clamwilliam és Cathcart Ur az előttvaló nép jöttek.

Az Angoulemi Hercegnek a' vizsgálódó-ármadához menetele nem való-ságosult meg. Különbön Párizs és azon armada' fő kvártélyá között sürgetően váltogaták egymást a' Staféták. E' végett

Toulousétól kezdve, minden a' határszé-lekre vivő úton lovas-pikétek állottak.

Spanyol Amerika.

Chilinek Sautiagonévű városából Júl. 12d. indult levél szerint közli a' Courier Dec. 7d.: „Peruban az Independensek' részéről nem igen jó lábon állanak a' dolgok. Két esztendői hadakozás után, a' Callaoi vár, Lima városa 's a' Guayaquil partokon kívül nem tudott San Martin egyebet elfoglalni. A' spanyol királyi hadnak ez a' helyhezettése Peruban: La Serna, ki Vice-Királynak hirdetteje magát, Cuscoban fekszik; Canerac, Serna' egyik Generálisa, a' Cordilerák tulsó részének minden tartományaiiban terjesztéki seregeit; Ramirez Arequipában van, 's egész Felső-Perút elfoglalta. Mindezekből látszik, hogy még divatjában van a' háború. San Martin nem mér mozdólni a' fő városból Limából; de rövid idő mulva oly erőt vehet azon városban a' szükség, hogy ott nem sokáig maradhat. A' kereskedés egészen elhalt. A' nemesebb érczek is annyira megszűkültek Limában, hogy az Igazgatás kéntelen volt papiros-pénzt csináltatni.“ Általjában helytelen a' vélekedés (mond a' Courier) ezen Arany-és ezüst Országok felől. Mert igaz, van arany és ezüst a' bányákban elég, de úton útfelen koránt sem hever. „Ezen pillan-tatban (Júl. 20d.) oly iszonyú földrengés van nálunk, hogy miatta leveletem re-kesztemem kell, mert kezem lábam resz-ker.“

Az említett levél ezt írja Chiliről: „A' fő Director O'Higgins Chilve szigete ellen haddal készül; de úgy hiszik hogy ennek 70—80,000 igen vitéz lakosival nehezen fog boldogúlni. A' világnak minden részeiből igen sok hadi-hajó volt a' Valparaisoi és Callavi kikötőkben.“

Lombárd-Velencei Királyság.

(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

Verónai tudósítások szerint Felséges Urunk és Aszszonyunk Dec. 14d. reggel hagyák oda ezen várost 's az nap Strában meghálván, más nap délre kívánt egészségben megérkeztek Velenczébe 's a' legnagyobb enthusiaszmussal fogadtattak.

Orosz Császár Ő Felsége Dec. 15d. reggel indult el Veronából, 's Paduán keresztül, mellynek nevezetességeit meg szemlélte, az nap Strában hált meg, 's Dec. 16d. érkezett Velenczébe. Felséges Urunk eleibe kocsizott Fusináig, 's a' két Monarchák a' népnek nagy örvendezése közt mentek együtt a' szigetbeli városba.

Ő Cs. K. Fő Hercegsége a' Lombard-Velencei Vice Király 's felséges Hitvese Dec. 13d. mentek ugyancsak Veronából Velenczébe, a' hova a' Két Sicziliák Királya Ő Felsége már az előttvaló nap délután megérkezett.

Herczeg Metternich Ő Császári Királyi apostoli Felsége Házi- Udvari- és Státus Cancellarius, ki Veronából Dec. 16d. indult, még az nap Velenczébe érkezett.

Dec. 23d. Bécsben, a' Státus papírosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 83 5/8; Ugyan az 2 1/2 pCtmal — ; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 121 1/2; Ugyan az 1821ről 100 for. C. P. 102 7/8; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. Pénzben — ; Bécs Városi-Banko Obligációk 2 1/2 pCtmal 38 3/4; 100 forint Conv. Pénz 250 for. V. Cz-ban — 1 Bank-Aktzia 952 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában, Dec. 9d. — 14d.

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Dec. 10d.	144	99	88	78
Dec. 14d.	150	97	88	77
Stockerauban				
Dec. 9d.	139	98	86	66
Fischamenden				
Dec. 10d. és 12d.	—	92	83	64
Nagy Enzersdorfon				
Dec. 11d.	144	105	87	65

Magyar Ország.

Budán Dec. 15d. reggel hosszús betegeskedése után megholt Nagy Tiszt. Tudós Verseghi Ferencz Úr, a' Philosphiának Doctora, munkás életének 66d. esztendejében. Ezen jeles tudományú 's több nyelvekben jártas férjfiú egy volt a' a' legszorgalmasabb magyar Irók közül. Ő volt nevezetesen első, ki a' verset a' muzsikával összehasonlítván, a' hangmértéknek szükségét megmutatta ezen kis munkában: „Rövid Értekezés a' Muzsikáról.“ Fejtegette az aesthetikai érzést ezen könyvében: „Mi a' Poesis és ki az igaz Poeta?“ Aglájájában a' különféle verseket megkedveltette. Magyar Grammatikájában a' nyelvnek különös tulajdonságait kifejtette, 's azokat mint a' közönséges nyelv-járástól eltávozókat „Tiszta-Magyarország“ nevű munkájában védelmezte. Az emberi Nemzet történeteiről három kötetben hasznos históriát írt, 's deák nyelven is Magyar Grammatikát, Analysisit, és nagy Dissertatiót a' Biblia' magyar fordításáról. Melly hazafiúi fáradozásaira nézve, halálát méltán fájlatlaníthatni.

Zomborón Dec. 10d. megholt Kir. Tanácsos és Udvarnok 's T. N. Bács Vármegye' Első Al Ispánja Pacséri Odry András Úr, életének 76d. esztendejében.

E r d é l y.

Kolozsvár Dec. 15d. A mult Nov. végével megint elkezdette itten a magyar Játszó-társaság játékait adni az új Nemzeti Theatrumban. A tavaly itt volt tagok száma, az idén még két férfi és egy asszszonnyal szaporodott. A Directiót Gubernialis Secretarius Mélt. Hollaki Antal Úr vette által a Muzsikai-egyesület nevében olly szép czéllal, hogy ha a Játékok jávedelméből valami fenn-maradna, az, a Muzsikai-egyesület fundussához csatoltassék; ha pedig a megkivántató költségek ki nem jönnének, akkor maga a Mélt. Director Úr, s még néhány buzgó indulatu ifjak ígérték, hogy a magokéből pótolják a csonkulást. Mélt. Hollaki Antal Úrnak a szép mesterségekben régen ismeretes ízlése, a közjó iránt buzgósága s fáradhatatlan szorgalma sok reménységet nyujtanak a Theatrumnak idei folyamatajáról. Legelsőbben is Themistokles nevezetű darabbal nyitották meg pályájokat a Játszók. Ezen nap különben is méltó jussal innepe lévén Erdélynek, kettős örömmel hagyták el a Nézők a Theatrumot. — A magyar Theatrum egyik Veteranusa Kocsi Úr Themistoklesben megint fellépett. Kocsi Úr visszaképzelteti a Kolozsvári Theatrumnak a nagy Wesselényi alatt volt szép epocháját, s láttatja, mi lehetne a Theatruból, ha még több ily mévelt emberek, ily buzgón s ennyi tudományos ismeretekkel szánák magokat ezen pályára.

Az azután következett játékok napjain, előadattak: Salishuri Adelheid; Szilaj ifju; Pénz gyűlölő; Minden lévben kálán; Napszámos; Gianetta San Fiorenzo; Gróf Benyovszki nevű darabok. Az eddig-elé játszott darabokban, különösen magára vonta a figyelmet az Udvarhe-

lyi Úr játzsása, nevezetesen: Lord Herfort, Schnekker és Marchese Maucini rolljaiban. Udvarhelyi Úrnak gesticulatioja, hángja, mozdulati, egészen kimeritik a felvett karaktert, s az ezelőtti esztendőben az olaszos lármás előadáshoz szoktatt ezen Publicumot, egészen meglepte modestiájával. Az ízlésben tactust nem kapott fiatal nézőt gyönyörködteti ugyan egy ideig az oly lármás s manierozott előadás, mely itt egy ideig szokásban vala, de a csendes reflexio tetszését, a természetes s nem a nagyított előadás nyeri meg. Udvarhelyi Úr szerencsés ezen tekintetben. — De nem ily szerencsés Göde Úr! Göde Úrnál a testmozdulatok nem mindég a mondottakat képzeltetik, gesticulatioja nem mérsékelt; Göde Úrnak mindenkor fojtott hángja, abba a csalódásba akarja hozni a nézőt, mintha mindég valami nagyot sorralna magában. Ha Göde Úr elébb a conservatioi darabokba tanulná be magát, játzsása nem lenne ily darabos. — Czélestin Úr az idén ennekelőtti manierjából sokat elhagyott s ezt annál inkább óhajtják a Nézők, mivel Czélestin Úrnak megkülönböztetett organuma s talentuma van a Theatrumra; már San Fiorenzóban nem volt oly lármás, csak az ajakkal dolgozott grimasse volt sok most is. — Eder Úr Plumberben mutatta, melly hajlékonysággal s ügyességgel bír a komikai rollok játzsásában; csakhogy némely allusioival igen is látatja azon óhajtását, hogy minden Auditorait s a kísérni küldötteket is meg akarja kaczagtatni. — Kemény Úr az intrigant s Farkas Úr a kissébb komikai rollokat játszdják. — Udvarhelyi Ifj. Asszszony sok szerencsével tudja a különféle karakterekben feltalálni magát, s megjelenésai a Theatrumon, gesticulatioja s modestiája a játzsásban, mustra lehet;

hangja a' nagyobb indulatok kifejezésében néha igen graduált. — Farkasné Ifj. Aszszonyinak (Köcsi Katalin) Jenni, Adelhaid, Gianetta rolljaiból látszott, hogy valóságos művészi tüzzel él a' Theátrumnak; csakhogy ez a' dicséretes tűz, melly azt óhajtaná, hogy a' Néző is olly mélyen érezze a' mondottakat, mint maga, néha nagyításba viszi-által a' karaktert. Adelhaidban, azt a' magasztalást lehetett róla mondani, a' mit Dórát mond Claironról. A' több aszszony-rollokat Simény Borbára és Zsuzsánna Kisaszszonyok s Hajósné Ifj. Aszszony játsszodják.

Még csak azon óhajtsa marad a' Nézőknek, hogy a' Játsszóknak mindenike már végre meggyőződjék arról, hogy a' természetes talentum mellett, minden Nemzeteknél a' józan kritika formálja a' Játsszókat, s itt csak az formálhatja; mellyről az Országos Biztosság, hihetőleg gondoskodni fog.

J e l e n t é s.

Hébe. Zsebkönyv 1823ra,

Kiadta Igaz Sámuel.

Hat rézre metszett képpel, Villiers Huit, Bája, Perger, Schnorr, és Höfel János rajzolatjaik után Blaschke, Kovács, s Höfel által; kézirat másolatokkal és muzsikai darabbal; (mellette vagyon az 1823ra szőlő Kalendárium, hasonlóúl metszett címképpel Lenhardtól); Párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva 7 f. V. Cz.

Találtatik Pesten Müller József Könyvárósnál a' Franciscanusok piaczn az Urak útszája' szegeletén közel a' Postához. Továbbá: Pozsonyban Schwaiger és Lan-

desz; Temerváron Polatsek; Pécsen Gundel; Szegeden Kiebling; Kassán Vajda és Wiegand; Kolosvárat Tielsch és Gutmann; Szebenben Thierry; Szombathelyen Zsoldos; Székes-Fejérváron Rader Uraknál; Debreczenben Özv. Csáthyné Aszszonynál; Aradon Michek; Győrben Schwai-ger; Bécsben Doll Antal (és a' Kiadónál); Zágrábon Szappan Könyváros Uraknál.

A u r ó r a,

H a z a i A l m a n a c h 1823ra.

Kiadá Kisfaludy Károly (2d. év).

Tíz rézre metszett képpel, G. M. Petrich és Schärmer rajzolatjaik után, Blaschke, Axmann, Höfel és Loos által; muzsikai darabokkal; Párizsi formá kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva, találtatik Bécsben a' Hébe Kiadójánál (Adlergassa Nro 720). Az árra 10 f. V. Cz.

H i r d e t é s.

A' Nemzeti Literaturát kedvellő és előmozdítani kívánó Hazafiaknak jelentik, hogy a' hét Magyar Kapitányoknak, és Attila Királynak rézre metszett képeik, a' legjobb Originálok szerint, a' jövő 1823d. eszt. elején megjelennek. A' subscriptiot reájok a' jövő Jan. 15dikéig Kilián és Eggenberger Pesti, s Vigand Kassai Könyváros Uraknál, Tábla-Bíró Zsádányi Vitéz József Úrnak nyugtató-levélére, 20 f. V. Czval meg lehet tenni, mellynek felét mindjárt a' Subscriptiókor méltóztatnak a' Titt. Subscribens Urak lefizetni. A' feljebb meghatározott időpont után a' 8 képnek árra 50 forint leszzen ezüstben.